

Bryssel den 22 september 2016
(OR. en)

12478/16

LIMITE

CRS CRP 29	AELE 72
MERTENS 3	COWEB 95
JUR 464	MOG 106
COPS 278	MAMA 190
ELARG 92	CONUN 181
CORLX 370	COAFR 249
COJUR 15	ACP 129
COMAR 12	COLAC 70
COSCE 3	COHAFA 61
COTRA 20	DEVGEN 203
COEST 234	PROBA 17
COASI 195	

INFORMERANDE NOT

---

från: Juridiska avdelningen

till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper II)

Ärende: Mål vid Europeiska unionens domstol:

- Domstolens dom (stora avdelningen)i mål C-660/13, *Europeiska unionens råd mot Europeiska kommissionen*

I. INLEDNING

1. Den 28 juli 2016 meddelade Europeiska unionens domstol, i stor avdelning, sin dom i mål C-660/13, Europeiska unionens råd mot Europeiska kommissionen. Genom domen ogiltigförklarades kommissionens beslut C(2013) 6355 final av den 3 oktober 2013 om undertecknande av ett tilläggsavtal – avseende Kroatien – till samförståndsavtalet om ett finansiellt bidrag från Schweiziska edsförbundet (nedan kallat *det ogiltigförklarade beslutet*) samtidigt som dess verkningar bibehölls till dess att det ersatts.

2. Europeiska unionens domstol slog fast att kommissionen hade agerat rättsstridigt genom att inte inhämta rådets föregående godkännande innan den antog det ogiltigförklarade beslutet (som bemyndigade två kommissionsledamöter att underteckna tilläggsavtalet på unionens vägnar) och fortskred till undertecknande. Därmed har domstolen klargjort förfarandet för förhandling och undertecknande av icke bindande instrument mellan unionen och tredje parter.
3. Kommissionen hävdade att om innehållet i ett sådant instrument återgav EU:s befintliga politiska ståndpunkt skulle dess undertecknande inte kräva rådets föregående godkännande. Och om instrumentets innehåll inte återgav EU:s befintliga ståndpunkt ansåg kommissionen att den behövde inhämta rådets godkännande endast för innehållet, och inte för undertecknandet som sådant. Kommissionen ansåg således att den hade rätt att självständigt underteckna varje sådant instrument på unionens vägnar enbart på grundval av artikel 17.1 i EU-fördraget.
4. Rådets ståndpunkt var att beslutet att underteckna ett icke bindande instrument med en tredje part *i sig* var en handling genom vilken politik utformas och att rådets föregående godkännande av undertecknandet därför var nödvändigt, oavsett om innehållet i beslutet motsvarade befintlig politik eller inte.
5. Domstolen försvarade rådets ståndpunkt och ansåg att kommissionen genom det ogiltigförklarade beslutet överskred gränserna för sina befogenheter, i strid med artikel 13.2 i EU-fördraget.

II. BAKGRUND

6. Rådet yrkade på en ogiltigförklaring av det ogiltigförklarade beslutet samtidigt som beslutets verkan skulle bibehållas till dess att det ersatts. Rådet åberopade följande två grunder till stöd för sitt yrkande:
  - åsidosättande från kommissionens sida av principen om fördelning av befogenheter mellan institutionerna och, följaktligen, av principen om institutionell jämvikt genom antagandet av det angripna beslutet utan föregående godkännande av rådet, och
  - åsidosättande från kommissionens sida av principen om lojalt samarbete genom det agerande av kommissionen som ledde till att beslutet antogs och att tilläggsavtalet undertecknades.
7. Tio medlemsstater (FR, CZ, DE, PL, NL, GR, UK, HU, FI, LT) intervenerade till stöd för rådet.
8. Generaladvokat Sharpston hade i sitt yttrande av den 26 november 2015 kommit fram till att kommissionens beslut borde ogiltigförklaras på grund av åsidosättande av principen om institutionell jämvikt.

III. DOMEN

9. I punkterna 37–39 i domen förklarar Europeiska unionens domstol att kommissionen för att kunna fortskrida till undertecknandet av ett icke bindande instrument behöver ett explicit tillstånd som rådet givit i detta avseende. Med andra ord har kommissionen inte rätt, på grundval av sin befogenhet att representera unionen utåt enligt artikel 17.1 i EU-fördraget, att underteckna ett sådant instrument. Beslutet att underteckna ett sådant instrument kräver att rådet gör en bedömning av unionens intressen inom ramen för dess förbindelser med den berörda tredje parten, i enlighet med de strategiska riktlinjer som Europeiska rådet lagt fast och de principer och mål som styr unionens yttre åtgärder.

10. I domens punkt 40 säger Europeiska unionens domstol vidare att ett beslut om att underteckna ett icke bindande instrument alltid och som sådant utgör en åtgärd genom vilken unionens politik bestäms, som därför måste fastställas av rådet, i enlighet med artikel 16.1 andra meningen och artikel 16.6 tredje stycket i EU-fördraget.
11. I punkterna 41 och 43 i domen förklarar Europeiska unionens domstol att ett sådant fastställande av politik kräver att rådet gör en bedömning av huruvida det överenskomna instrumentet fortfarande stämmer överens med unionens intressen, på grundval av texten i det icke bindande instrument som förhandlingarna resulterat i.
12. Följaktligen förklarar Europeiska rådets domstol i domens punkt 43 att enbart det förhållandet att innehållet i det icke bindande instrument som förhandlingarna resulterat i motsvarar det förhandlingsmandat som rådet tidigare gett är irrelevant när det gäller att besluta om att underteckna instrumentet, och detta förhållande kan därför aldrig förstås som ett implicit tillstånd för kommissionen att underteckna instrumentet. Detta resonemang gäller i ännu högre grad om innehållet i instrumentet påstås motsvara andra politiska ståndpunkter som rådet tidigare fastställt i olika sammanhang.
13. Slutligen anser domstolen i punkt 42 (läst tillsammans med punkterna 39 och 40) att rådets bedömning och definition av unionens intressen, som del av formuleringen av unionens utrikespolitik, omfattar beslutet om att inleda förhandlingar om ett icke bindande instrument. Varje meningsfullt beslut om att inleda förhandlingar måste nödvändigtvis omfatta de motparter med vilka det anses lämpligt att förhandla och den fråga eller de frågor som ska omfattas av ett sådant instrument.

IV. FÖLJDER

14. Kommissionen måste nu anta ett nytt beslut; tilläggsavtalet gäller dock fortfarande och kan fortsätta att tillämpas.
15. På det mer allmänna planet har det nu bekräftats av Europeiska unionens domstol att rådet, som en del av dess roll vid fastställandet av politik, alltid måste ge ett explicit tillstånd för unionen att inleda förhandlingar om ett icke bindande instrument med en specifik tredje part (även om ett sådant instrument motsvarar unionens fastställda politik). Ett explicit beslut av rådet krävs också när förhandlingarna avslutats för att bemyndiga undertecknande av instrumentet på unionens vägnar.
16. Domen avser rådets befogenheter i allmänhet. Den har avgivits i ett sammanhang som avser ett bilateralt instrument med ett tredjeland som undertecknats av kommissionen, men den gäller även bilaterala *och* multilaterala icke bindande instrument, som överenskommits med länder utanför EU *och* med internationella organisationer, och oavsett om kommissionen *eller* den höga representanten (inbegripet Europeiska utrikestjänsten) representerar unionen vid förhandlingarna.
17. Denna dom gäller alla icke bindande instrument som genom sitt innehåll avser unionen, oavsett om dessa instrument läggs fram såsom ingångna av unionen eller av en särskild institution eller avdelning.
18. Ytterligare eftertanke krävs för att fastställa de fullständiga följderna av denna dom, såväl praktiskt som på annat sätt.
